

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

LEGE

pentru prevenirea și combaterea violenței în familie

Senatul adoptă prezentul proiect de lege

Capitolul I

Dispoziții generale

Art.1.- (1) Ocrotirea și sprijinirea familiei, dezvoltarea și consolidarea solidarității familiale, bazată pe prietenie, afecțiune și întrajutorare morală și materială a membrilor familiei, constituie un obiectiv de interes național.

(2) Statul acționează pentru prevenirea și combaterea violenței intrafamiliale, potrivit dispozițiilor Codului penal, așa cum a fost completat și modificat prin Legea nr.197/2000 pentru modificarea și completarea unor dispoziții din Codul penal și a dispozițiilor Legii nr.705/2001 privind sistemul național de asistență socială și a prevederilor prezentei legi.

Art.2.- Prin *membru de familie* se înțelege soțul sau ruda apropiată, dacă aceasta din urmă locuiește și gospodărește împreună cu făptuitorul, iar prin *rude apropiate* se înțelege ascendenții și descendenții, frații și surorile, copiii acestora, precum și persoanele devenite prin adopție, potrivit legii, astfel de rude.

Art.3.- (1) Comunitățile locale – prin reprezentanți – și autoritățile administrației publice locale asigură condiții pentru consolidarea familiei, pentru prevenirea conflictelor și a violențelor în familie.

(2) În cazul declanșării unor violențe, comunitățile locale – prin reprezentanți – și autoritățile administrației publice vor acorda sprijinul logistic, informațional și material Agenției Naționale pentru Protecția Familiei.

(3) În acest scop, primarii vor conlucra cu organizații de cult, organizații neguvernamentale și fundații, precum și cu orice persoane fizice și juridice implicate în acțiuni caritabile, acordându-le sprijinul necesar în vederea îndeplinirii obiectivelor prevăzute la alin.(1) și (2).

Capitolul II

Consiliul de familie

Art.4.- (1) *Consiliul de familie* este asociația benevolă, fără personalitate juridică și fără scop lucrativ, formată din membrii familiei ce au capacitate deplină de exercițiu, conform legii țării ai cărei cetățeni sunt, ori, în cazul apatrizilor, conform legii țării în care își au domiciliul, nu au fost condamnați de către o instanță de judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni împotriva altui membru al familiei și nu sunt decăzuți din drepturile părintești.

(2) Nu pot exercita calitatea de membru al consiliului de familie cei care, potrivit legii, sunt în executarea unei pedepse sau măsuri privative de libertate ori care, pentru a participa la lucrările consiliului, ar trebui să încalce interdicția de a părăsi localitatea.

(3) Calitatea de membru al consiliului de familie nu se pierde prin neuz.

(4) În consiliul de familie participă și tutorii, pentru membrul de familie pe care îl reprezintă.

(5) Dezbaterile în consiliul de familie nu constituie probă în justiție.

Art.5.- (1) Consiliul de familie asigură medierea între membrii familiei, în scopul evitării situațiilor conflictuale, al aplanării

celor existente, precum și al evitării violențelor în familie și a consecințelor acestora.

(2) Convocarea consiliului de familie poate fi făcută de oricare dintre membrii acestuia sau de către asistentul familial. Convocarea poate fi făcută direct sau prin intermediul mijloacelor de informare în masă.

(3) Convocarea consiliului de familie trebuie să indice data și locul unde se vor ține dezbaterile consiliului.

Capitolul III

Agencia Națională pentru Protecția Familiei

Art.6.- (1) Se înființează Agenția Națională pentru Protecția Familiei, denumită în continuare Agenția, ca organ de specialitate în subordinea Ministerului Sănătății și Familiei.

(2) Obiectivele Agenției sunt:

a) promovarea valorilor familiale, îndeosebi a înțelegerii și înțelegătoriei în familie și excluderea soluțiilor violente în relațiile dintre membri;

b) ajutarea membrilor de familie aflați în dificultate datorită actelor de violență în familie;

c) ajutarea, prin tratamente de reabilitare, atât a victimelor, cât și a agresorilor (dezalcoolizare, dezintoxicare, tratamente psihologice și psihiatrice de reducere a comportamentului violent);

d) protejarea victimelor și, în special, a minorilor, atât prin măsuri de natură a păstra confidențialitatea numelui și identității sale, în general, cât și prin măsuri de protecție psihologică a minorilor, în timpul desfășurării procesului;

e) inițierea și coordonarea parteneriatelor sociale, în scopul prevenirii și combaterii violențelor familiale.

(3) Sediul Agenției și modul de organizare și funcționare al acesteia se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

Art.7.- Pentru realizarea obiectivelor în domeniul îngrijirii și protecției victimelor violenței în familie, Agenția are următoarele atribuții:

- a) elaborarea, fundamentarea și aplicarea strategiei și a programelor în domeniul îngrijirii și protecției victimelor violenței în familie;
- b) controlarea aplicării reglementărilor din domeniul propriu, precum și al activității unităților care își desfășoară activitatea sub autoritatea sa;
- c) finanțarea sau, după caz, cofinanțarea programelor specifice în domeniul apărării și consolidării familiei, precum și a îngrijirii și protecției victimelor violenței în familie;
- d) înființarea de adăposturi, precum și de linii telefonice de urgență, cu apel gratuit, pentru victimele violenței familiale;
- e) instruirea, autorizarea și coordonarea activității profesionale a asistenților familiari;
- f) efectuarea de studii și cercetări, elaborarea de strategii, prognoze, realizarea și publicarea de materiale științifice ori promoționale specifice;
- g) realizarea unei baze de date pentru gestionarea eficientă a situațiilor de criză familiale;
- h) implicarea și sprijinirea inițiativelor partenerilor sociali în rezolvarea problemei violenței în familie;
- i) înființarea de centre de tratament și reabilitare (centre de dezalcoolizare, centre de dezintoxicare, centre de consiliere psihologică pentru atenuarea comportamentului violent), destinate victimelor și agresorilor, coparticipanți în violențele familiale.

Art.8.- (1) Agenția reglementează modul de evaluare a nevoilor sociale în domeniul violenței în familie și metodologia de acțiune, în cazurile care necesită intervenția asistenților familiari.

(2) De asemenea, Agenția elaborează standardele de calitate a serviciilor sociale din domeniul protecției victimelor violenței în familie și normele metodologice corespunzătoare, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(3) Anual, ministrul sănătății și familiei prezintă Guvernului un raport privind aplicarea standardelor și a metodologiei prevăzute la alin.(2).

Art.9.- (1) Agenția este condusă de un director, cu rang de secretar de stat, care este numit prin decizie a primului-ministru, la

propunerea ministrului sănătății și familiei, cu avizul ministrului muncii și solidarității sociale.

(2) Pe lângă director, funcționează un Consiliu de coordonare, cu rol consultativ, numit de ministrul sănătății și familiei.

Capitolul IV

Asistenții familiari

Art.10.- (1) Asistenții familiari sunt asistenții sociali autorizați de către Agenție pentru asigurarea asistenței sociale în probleme specifice relațiilor familiale.

(2) Instruirea specifică a asistenților familiari și coordonarea, sub aspect profesional a activității lor, sunt realizate de către Agenție.

Art.11.- Asistenții familiari sprijină activitatea consiliilor de familie, în care scop pot convoca aceste consilii și participa, cu acordul membrilor, la întrunirile lor.

Art.12.- (1) În activitatea lor, asistenții familiari sunt învestiți cu următoarele atribuții:

a) identifică și țin evidența familiilor în care apar conflicte ce pot cauza violențe;

b) urmăresc prevenirea sau limitarea violențelor în familie;

c) discută cu persoanele în cauză, în vederea identificării unor soluții nonviolente;

d) solicită sprijinul unor persoane fizice sau juridice pentru rezolvarea problemelor care cauzează violențe în familie;

e) monitorizează respectarea drepturilor cuvenite persoanelor nevoite să recurgă la serviciile adăposturilor.

(2) În cazul în care constată exercitarea violențelor în familie împotriva minorilor, asistenții familiari sunt obligați să sesizeze de îndată Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție, pentru a lua măsurile prevăzute de lege, acordând, dacă este cazul, asistența necesară.

Capitolul V

Centrele pentru adăpostirea victimelor violenței în familie

Art.13.- (1) În sensul prezentei legi, *violența în familie* reprezintă orice faptă săvârșită de către un membru al familiei, cu intenția de a provoca unuia sau mai multor membri ai familiei o suferință fizică ori psihică.

(2) Centrele pentru adăpostirea victimelor violenței în familie, denumite în continuare adăposturi, sunt unități de asistență socială, de regulă fără personalitate juridică, care asigură protecție, găzduire, îngrijire și consiliere victimelor violențelor în familie, nevoite să recurgă la acest serviciu de asistență socială.

(3) Primirea victimelor în adăpost se face numai în caz de urgență sau cu aprobarea scrisă a asistentului familial, atunci când izolarea victimei de agresor se impune ca măsură de protecție absolut necesară, într-unul din cazurile următoare:

a) când rămânerea în domiciliu pune în pericol viața victimelor;

b) agresorul este alcoolic sau toxicoman, a fost condamnat pentru infracțiuni ca: omor, lovituri cauzatoare de moarte, tentativă de omor, viol;

c) când printre victime sunt și minori.

(4) Izolarea victimelor de agresori trebuie să se bazeze numai pe consimțământul victimelor. Pentru protecția victimelor, asistenții familiari pot solicita sprijinul organelor de poliție.

(5) Organizarea și funcționarea adăposturilor se stabilesc prin hotărârea consiliilor locale, cu avizul Agenției și cu respectarea standardelor de calitate a serviciilor sociale în domeniu și a normelor metodologice prevăzute la art.8 alin.(2).

(6) Adăposturile pot fi publice sau private, în funcție de natura finanțării. Înființarea adăposturilor publice revine consiliilor județene, respectiv Consiliului General al municipiului București, și consiliilor locale, cu avizul Agenției.

(7) În cazul acordării de subvenții adăposturilor private, instituția care a acordat subvenția participă la administrarea acestora sau, după caz, controlează folosirea fondurilor astfel alocate.

(8) Adăposturile publice constituie proprietate privată a comunității. Prevederile alin.(7) se aplică și pentru aceste adăposturi.

(9) Adăposturile trebuie să asigure gratuit următoarele servicii sociale, cu respectarea standardelor de calitate, atât victimei cât și minorilor aflați în îngrijirea acesteia: protecție împotriva agresorului, îngrijire medicală, hrană, cazare, asistență psihologică și consiliere juridică, pe o perioadă determinată, până la rezolvarea situației familiale. În cazul persoanelor care nu-și pot asigura singure cazarea și hrana, acestea vor avea drept de ședere în adăpost până la rezolvarea acestor deziderate de către stat sau de către organizațiile neguvernamentale, prin cursuri de calificare profesională, internarea minorilor în așezăminte sociale etc.

Art.14.- (1) Corpurile gardienilor publici înființate pe lângă consiliile județene și Consiliul General al municipiului București asigură paza adăposturilor publice din zona de competență. Persoanei care a comis actul de agresiune îi este interzis accesul în incinta adăpostului unde se găsește victima.

(2) La primirea în adăpost, se aduc la cunoștința victimei mijloacele juridice prin care să-și protejeze bunurile rămase la agresor, cum ar fi: notificarea prin executor judecătoresc a înlăturării acordului tacit pentru înstrăinarea bunurilor comune sau asigurarea de dovadă, prin expertiză judiciară. Consultanța juridică este gratuită, iar primarul poate asigura suportarea, cel puțin în parte, a cheltuielilor corespunzătoare.

(3) Prevederile alin.(2) se aplică și pentru obținerea certificatelor medico-legale.

(4) Toate adăposturile trebuie arondate la un spital sau altă unitate sanitară, care să asigure îngrijirea medicală și psihiatrică. Arondarea se face de către consiliul local sau, după caz, de către consiliul județean, cu acordul Ministerului Sănătății și Familiei și al proprietarului adăpostului. Arondarea este o condiție fără de care nu se poate acorda avizul de funcționare al adăpostului, prevăzut la art.13 alin.(5).

(5) Ministerul de Interne, prin unitățile de poliție, va sprijini corpurile gardienilor publici pentru exercitarea atribuțiilor ce le revin, în condițiile prevăzute de lege.

Art.15.- Internarea victimelor sau agresorilor în centre de tratament și reabilitare se face numai cu acordul acestora. Pentru minori, acordul este dat de părinți sau de tutorele legal.

Capitolul VI

Sanctiuni

Art.16.- (1) Constituie contravenții și se sancționează cu amendă între 10 – 50 milioane lei, dacă potrivit legii penale nu constituie infracțiuni, următoarele fapte:

a) refuzul primirii în adăpost ori refuzul de a acorda, la solicitarea motivată a asistentului familial, îngrijire medicală gratuită celui aflat în suferință vizibilă, pentru înlăturarea consecințelor violențelor;

b) nesesizarea de către asistentul familial, în condițiile prevăzute de art.12 alin.(2), a Autorității pentru Protecția Copilului și Adopție;

c) schimbarea destinației adăpostului.

(2) Constituie contravenție și se sancționează cu amendă între 2.000.000 și 5.000.000 lei refuzul părăsirii adăpostului, indiferent de motiv, în momentul în care condițiile care au determinat internarea au dispărut.

(3) Constituie contravenție și se sancționează cu amendă între 2.000.000 și 5.000.000 lei încercarea persoanei ce a comis acte de agresiune de a pătrunde în incinta adăpostului în care se află sau crede că se află victima.

(4) Contravențiile se constată și sancțiunile se aplică, conform legii, de către asistenții familiari, primar sau împuterniciții acestuia.

(5) Contravențiilor le sunt aplicabile dispozițiile Legii pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu excepția art.28 și art.29.

Art.17.- Agenția poate aplica, atunci când constată încălcarea de către asistenții familiari a obligațiilor ce le revin sau nerespectarea normelor de organizare și funcționare a adăposturilor, următoarele sancțiuni:

- a) avertisment;
- b) suspendarea autorizării asistentului familial sau a funcționării adăpostului, pe termen de 1-3 luni;
- c) anularea autorizării asistentului familial sau închiderea adăpostului.

Capitolul VII

Dispoziții finale

Art.18.- (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării ei în Monitorul Oficial al României și se pune în aplicare în termen de 90 de zile de la data publicării.

(2) În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul va aproba, prin hotărâre, la propunerea Ministerului Sănătății și Familiei, standardele și normele metodologice prevăzute la art.8 alin.(2).

Acest proiect de lege a fost adoptat de Senat în ședința din 21 martie 2002, cu respectarea prevederilor articolului 74 alineatul (2) din Constituția României.

p.PREȘEDINTELE SENATULUI

Alexandru Athanasiu

